

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE MEMBRIS ECCLE-||SIAE MILITANTIS,|| TRIBVS LIBRIS|| EXPLICATA.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

X. Ad quos electio summi Pontificis pertineret, si Cardinales nulli essent,
[et]c.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53880](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53880)

& Othoni id Pontifices concesserunt. At nunc nec Imperatores tyrannicè se ingerunt electioni, nec id requiritur ad Ecclesiæ defensionem. Immodè etiam vix inuenitur aliquis pius Imperator, qui hoc iure sibi concesso vti voluerit, & e contrario exstat aperta renunciatio huic iuri facta à Ludouico Caroli filio, can. Ego Ludouicus. d. 63. & ab Othone I. canon. Constitutio, eadem distinctione. **QVINTA** denique reperitur; nam quòd sunt Canonici in aliis vrbibus, id sunt Presbyteri & Diaconi Cardinales in Vrbe.

CAPVT X.

Octaua Propositio.

SI nulla exstaret pontificia constitutio de electione summi Pontificis, vel casu aliquo omnes electores à iure designati, id est, omnes Cardinales simul perirent, ius electionis ad Episcopos vicinos & Clerum Romanum pertineret, cum dependentia tamen aliqua à Concilio generali Episcoporum.

In hac propositione non videntur omnes conuenire, quidam enim existimant, secluso iure positivo, ius eligendi deuolui ad Concilium Episcoporum; vt Caietanus tractat. de potestate Papæ & Concilij, cap. 13. & 21. & Franciscus Victoria relect. 2. q. 2. de potestate Ecclesiæ. Alij, vt refert Syluester verbo Excommunicatio, 9. § 3. docet, ad Clerum Romanum pertinere ius eligendi in illo casu. Sed conciliari possunt hæ duæ opiniones. Nam ad Episcoporum Concilium pertinet sine dubio primaria auctoritas eligendi in illo casu; siquidem, mortuo Pontifice, non est in Ecclesia vlla maior auctoritas, quàm generalis Concilij: & si Pontifex non esset Episcopus Romanus, nec alicuius particularis loci, sed solum generalis Pastor totius Ecclesiæ, ad Episcopos pertineret, vel eligere successorem, vel designare electores: tamen posteaquam vnitus est Põtificatus orbis Episcopatu i vrbis, immediata auctoritas eligendi in illo casu deberet ab Episcopis totius orbis permitti Episcopis vicinis, & Clericis Romanæ Ecclesiæ, quod probatur dupliciter:

PRIMO, quia ab omnibus Episcopis vicinis, & Clericis Romanis translatum est ius eligendi ad Cardinales, qui sunt quaedam pars Episcoporum & Clericorum Romanæ Ecclesiæ; ergo Cardinalibus deficientibus deberet redire ius eligendi ad omnes Episcopos & Clericos Romanæ Ecclesiæ.

SECUNDO, quia hæc est antiquissima consuetudo, ut ex Cypriano supra ostendimus, ut Episcopum tam Romanum, quam alios eligant Episcopi vicini, præsentem Clero. Nec unquam est auditum, quod Episcopi, aut Archiepiscopi totius orbis convenirent ad electionem summi Pontificis, nisi in casu, in quo dubitatur, qui sint legitimi electores. Hoc enim dubium à Concilio generali explicari debet, ut factum est in Concilio Constantensi.

CAPVT XI.

De numero ordinum Ecclesiasticorum.

SEQVITVR tertia quæstio de distinctione Clericorum, seu Ministrorum Ecclesiæ; quæ sanè quæstio tribus in rebus posita est. Dissentimus enim ab aduersariis de numero, de antiquitate, & de officio Clericorum. Ac, ut à numero incipiamus, Ioannes Calvinus lib. 4. Instit. ca. 4. & cap. 19. & Martinus Kemnitius in examine 23. sess. Concilij Tridentini, reprehédunt numerum septenarium ordinum, quem Catholici passim asserunt; ac docent, tres tantum esse veros ordines, Episcoporum, quos ipsi Pastores libètius vocant, Presbyterorum, quos Seniores, vel Doctores, vel Ministros verbi appellant, & Diaconorum.

Ex ceteris ordinibus simpliciter auferunt ordinem Exorcistæ, reliquos agnoscunt quidem, sed neq; ordines esse volunt, neque certo numero contineri. Dicunt enim, Lectores, Acolutos, Ostiarios, & similes, fuisse ministros quosdam, quos Pastores liberè assumebant pro necessitate Ecclesiæ, id est, plures aut pauciores, prout Ecclesiæ magnitudo, aut paruitas requirebat. Id verò probant ex eo, quod variè à Patribus isti ordines numerantur. Et quidem Calvinus lib. 4. cap. 4. §. 1. Hieronymum producit testem, qui in commentario,

DD d 4 cap.